Publicat pe (https://www.bnm.md)

30.09.2020

Evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul II 2020, date provizorii (comunicat de presă)

Deficitul contului curent al balanței de plăți a Republicii Moldova, în prima jumătate a anului 2020, s-a redus comparativ cu cel înregistrat în ianuarie-iunie 2019 atât ca valoare absolută, cât și relativ la PIB. Deficitul a constituit 219,72 mil. USD (din care în trimestrul II 2020 – 19,23 mil. USD), în scădere de 2,5 ori. Raportat la PIB, contul curent a constituit -4,4 la sută (față de -10,7 la sută în semestrul I 2019). Această dinamică a fost determinată de scăderea considerabilă a deficitului comerțului exterior cu bunuri și de creșterea excedentului veniturilor secundare, în timp ce balanțele serviciilor și veniturilor primare s-au deteriorat.

Deficitul *comerţului cu bunuri* a constituit 1 271,59 mil. USD (din care în trimestrul II 2020 – 555,01 mil. USD), diminuându-se cu 19,7 la sută din cauza scăderii mai accelerate a importurilor de bunuri (-14,1 la sută) decât a exporturilor (-5,0 la sută), comparativ cu ianuarie-iunie 2019.

În pofida scăderii considerabile a volumului fizic al *bunurilor exportate* (-10,8 la sută în trimestrul I 2020 și -25,9 la sută în trimestrul II 2020), valoarea exporturilor s-a redus într-o măsură mai mică grație majorării prețurilor la bunurile exportate (+3,2 și +6,4 la sută, respectiv). Din punct de vedere geografic, scăderea exporturilor a fost determinată de categoria „alte țări" (altele decât UE și CSI), exporturile către acestea diminuându-se cu 19,6 la sută față de prima jumătate a anului 2019. Exporturile către țările CSI, de asemenea, au scăzut cu 4,2 la sută, în timp ce exporturile către țările UE-27 (fără Marea Britanie) au crescut cu 2,5 la sută. În structura exporturilor de bunuri au predominat, ca de obicei, produsele agroalimentare (în creștere cu 5,6 la sută comparativ cu ianuarie-iunie 2019), cu o pondere de 62,0 la sută din total.

Tot produsele agroalimentare au prevalat și în structura *importurilor de bunuri*, cu o pondere de 18,5 la sută, importul acestora crescând cu 2,9 la sută. Importurile de produse minerale, anterior principala categorie de import, au scăzut semnificativ (-32,0 la sută față de ianuarie-iunie 2019), atât din cauza ieftinirii produselor petroliere, cât și din cauza scăderii volumelor fizice importate (din luna aprilie 2020 s-a oprit importul de energie electrică din Ucraina, aceasta fiind procurată de la Centrala termoelectrică de la Cuciurgan).

Din cauza că prețurile bunurilor exportate s-au majorat, iar cele ale bunurilor importate au scăzut, *raportul de schimb* în comerțul exterior cu bunuri s-a îmbunătățit și a constituit 120,5 la sută în trimestrul II 2020.

Excedentul comerțului exterior cu *servicii* (169,37 mil. USD, din care 89,76 mil. USD – în trimestrul II 2020) a continuat tendința negativă care s-a început în a doua jumătate a anului 2019 și a scăzut cu 12,2 la sută comparativ cu ianuarie-iunie 2019. Declinul înregistrat în balanța serviciilor a fost determinat de scăderea mai însemnată a exporturilor (-152,73 mil. USD sau -20,6 la sută față de semestrul I 2019) comparativ cu diminuarea importurilor (-129,14 mil. USD sau -23,5 la sută). În cadrul exporturilor, au fost afectate cel mai tare serviciile de transport (-35,7 la sută față de prima jumătate a anului 2019), în special serviciile de transport aerian de pasageri (-47,9 la sută). De asemenea, a continuat trendul descendent al serviciilor de prelucrare a materiei prime, al căror export s-a diminuat cu 32,1 la sută. O scădere considerabilă a fost înregistrată și la exportul de servicii de călătorii (-21,5 la sută). Impactul negativ a fost estompat în continuare de creșterea semnificativă a exporturilor de servicii de informatică (+23,6 la sută), deși ritmul lor

de creștere a decelerat.

Scăderea excedentului *veniturilor primare* cu 3,4 la sută față de ianuarie-iunie 2019, până la 265,17 mil. USD (din care 110,94 mil. USD – în trimestrul II 2020), a fost determinată de reducerea remunerării salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți cu 11,0 la sută. Concomitent, au scăzut și ieșirile de venituri primare, în special veniturile spre plată investitorilor străini (-26,1 la sută față de prima jumătate a anului 2019).

Veniturile secundare au înregistrat o creștere a excedentului cu 9,9 la sută comparativ cu ianuarie-iunie 2019, până la 617,33 mil. USD (din care 335,08 mil. USD – în trimestrul II 2020). Transferurile personale primite din exterior de rezidenții moldoveni s-au majorat cu 0,4 la sută. Valoarea asistenței tehnice, ajutorului umanitar și a granturilor primite în cadrul cooperării internaționale, pentru toate sectoarele instituționale, a crescut cu 18,5 la sută.

Remiterile personale totale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova au scăzut cu 4,6 la sută comparativ cu ianuarie-iunie 2019 și au constituit 836,31 mil. USD (din care 391,95 mil. USD – în trimestrul II 2020), ceea ce reprezintă 16,7 la sută relativ la PIB (-0,2 p.p. față de ianuarie-iunie 2019). Cea mai mare parte a remiterilor personale a venit din țările UE-27 (48,2 la sută din totalul remiterilor), din CSI – 21,4 la sută, iar din alte țări – 30,4 la sută.

Contul de capital a consemnat un deficit de 17,64 mil. USD (din care 7,57 mil. USD – în trimestrul II 2020), care s-a redus cu 27,6 la sută față de prima jumătate a anului 2019. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile nete de capital înregistrate de sectorul privat (23,95 mil. USD), în timp ce intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 6,34 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent şi contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacţiilor curente şi de capital ale rezidenţilor Republicii Moldova cu nerezidenții, **necesarul net de finanţare** externă a constituit 237,36 mil. USD (din care 26,80 mil. USD – în trimestrul II 2020), ceea ce reprezintă 4,8 la sută în raport cu PIB (față de 11,2 la sută în prima jumătate a anului 2019).

În **contul financiar** al balanței de plăți a fost înregistrată o creștere considerabilă a intrărilor nete de capital sub formă de împrumuturi externe, care au reprezentat principala sursă de finanțare a deficitului de cont curent în prima jumătate a anului 2020. De asemenea, la finanțarea deficitului de cont curent au contribuit creditele comerciale și avansurile. Astfel, contul financiar în ianuarie-iunie 2020 s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 263,15 mil. USD (din care 54,41 mil. USD – în trimestrul II 2020), ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților faţă de nerezidenți cu 405,53 mil. USD generate de tranzacţiile efective, în timp ce activele financiare externe ale rezidenților au crescut cu 142,38 mil. USD, în valoare netă.

Pasivele s-au majorat, în special, datorită tragerilor nete în sumă de 344,21 mil. USD înregistrate la *împrumuturile* externe (trageri – 574,54 mil. USD, rambursări – 230,33 mil. USD). Administrația publică a contractat în prima jumătate a anului 2020 împrumuturi externe noi în valoare de 295,54 mil. USD, creditorii fiind: Fondul Monetar Internațional – 246,70 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 16,86 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 15,08 mil. USD, Banca Europeană de Investiții – 9,08 mil. USD, Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 4,16 mil. USD. Rambursările efectuate de administrația publică în aceeași perioadă au constituit 67,72 mil. USD. Banca Națională a Moldovei a primit de la FMI 8,03 mil. USD și a rambursat 27,47 mil. USD din împrumuturile contractate anterior. Băncile licențiate au efectuat rambursări nete în sumă de 2,70 mil. USD, iar celelalte sectoare – trageri nete de 138,53

mil. USD.

De asemenea, s-au majorat cu 63,45 mil. USD angajamentele sub formă de *credite comerciale și avansuri* primite de la partenerii comerciali nerezidenți.

Angajamentele sub formă de *investiții directe* s-au majorat cu 23,06 mil. USD în primul trimestru 2020, dar au scăzut cu aproximativ aceeași sumă – 22,89 mil. USD – în trimestrul II 2020, astfel creșterea lor netă în prima jumătate a anului 2020 a constituit doar 0,17 mil. USD. Această dinamică a fost determinată, în primul rând, de evoluția reinvestirii profiturilor: dacă în trimestrul I 2020 au fost reinvestite 23,90 mil. USD, atunci în trimestrul II a fost înregistrată o valoare negativă a reinvestirii: -3,33 mil. USD (ceea ce reflectă pierderile nete suportate de întreprinderile cu investiții străine directe). De asemenea, filialele moldovenești au efectuat rambursări nete de împrumuturi contractate anterior de la investitorii direcți din străinătate: 24,90 mil. USD în tr. I 2020 și 28,55 mil. USD în tr. II 2020. Valoarea participațiilor la capital (altele decât reinvestirea profiturilor) și a acțiunilor în posesia nerezidenților a crescut, ca urmare a tranzacţiilor efective, cu 24,06 mil. USD în primul trimestru 2020 și cu 8,99 mil. USD în al doilea.

Creșterea ***activelor*** financiare a fost determinată aproape în totalitate de majorarea *activelor oficiale de rezervă* ale BNM cu 143,51 mil. USD.

De asemenea, au crescut cu 9,95 mil. USD activele externe ale rezidenților sub formă de *investiții directe*, din care 5,98 mil. USD au reprezentat achizițiile de participații la capital și de acțiuni ale întreprinderilor din străinătate, iar cu 3,97 mil. USD au crescut datoriile întreprinderilor afiliate din străinătate față de rezidenți.

Activele sub formă de *numerar și depozite*, de asemenea, au înregistrat o creștere netă cu 9,32 mil. USD (din care activele băncilor licențiate au crescut cu 136,83 mil. USD, iar activele altor sectoare s-au redus cu 127,51 mil. USD, reprezentând fluxuri intersectoriale).

Totodată, partenerii comerciali nerezidenți au efectuat achitări nete în valoare de 22,32 mil. USD la *creditele comerciale și avansurile* acordate lor anterior de către rezidenții moldoveni, diminuând astfel activele financiare externe.

Poziția investiţională internaţională a Republicii Moldova, la 30.06.2020, a constituit -5 124,91 mil. USD (sau 43,5 la sută relativ la PIB), soldul debitor aprofundându-se față de sfârşitul anului 2019 cu 2,8 la sută.

Din punctul de vedere al sectoarelor instituționale, băncile licențiate și BNM au înregistrat poziții nete creditoare, iar administrația publică și alte sectoare – poziții nete debitoare față de nerezidenți.

Activele financiare externe au însumat 5 530,72 mil. USD, în creștere cu 4,5 la sută de la începutul anului, iar pasivele – 10 655,63 mil. USD, majorându-se cu 3,7 la sută. Raportul dintre stocul activelor şi pasivelor externe a constituit 51,9 la sută, fiind în creștere cu 0,4 p.p. față de situația de la finele anului 2019.

Pe parcursul primei jumătăți a anului 2020, stocul *activelor oficiale de rezervă* a crescut cu 4,4 sută comparativ cu stocul de la începutul anului, constituind 3 193,55 mil. USD la 30.06.2020. Volumul activelor oficiale de rezervă corespunde tuturor criteriilor de suficiență: (i) acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 6,3 luni de import efectiv); (ii) acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 143,9 la sută); (iii) acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 85,1 la sută) etc.

Stocul angajamentelor sub formă de *investiții directe* a totalizat 4 692,18 mil. USD (în scădere cu 0,9 la sută

de la începutul anului), reprezentând 44,0 la sută din totalul pasivelor externe.

Stocul pasivelor sub formă de *împrumuturi* (cu excepția celor intragrup) a crescut cu 10,5 la sută față de 31.12.2019 și a constituit 3 779,21 mil. USD, ceea ce reprezintă 35,5 la sută din totalul angajamentelor externe.

Datoria externă brută a Republicii Moldova a crescut față de începutul anului cu 5,0 la sută și a totalizat 7 785,38 mil. USD la 30.06.2020, ceea ce constituie 66,1 la sută raportat la PIB (+4,1 p.p. față de 31.12.2019).

Datoria externă *publică şi public garantată* a reprezentat 27,6 la sută din totalul datoriei externe, însumând 2 146,98 mil. USD (+11,9 la sută de la începutul anului). Structura pe creditori a datoriei externe publice, conform situației la 30.06.2020, arată că principalul creditor al statului a rămas Grupului Băncii Mondiale cu o pondere de 33,7 la sută din total, urmat de FMI cu 31,4 la sută și BEI cu 14,4 la sută.

Datoria externă *privată negarantată* s-a cifrat la 5 639,40 mil. USD, crescând cu 2,6 la sută față de 31.12.2019.

Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (71,5 la sută), care a constituit 5 565,54 mil. USD la 30.06.2020, în creștere cu 5,6 la sută față de începutul anului. Datoria externă pe termen scurt s-a majorat cu 3,4 la sută pe parcursul primelor două trimestre ale anului și a constituit 2 219,84 mil. USD la 30.06.2020.

Mai multe detalii privind evoluţia conturilor internaţionale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web a BNM:

- Conturile internaționale ale Republicii Moldova în trimestrul II 2020 (date provizorii) [1]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- Balanța de plăți [2];
- Poziția investițională internațională [3];
- Datoria externă [4].

Vezi și

Tag-uri
Balanţa de Plăţi [5]
Datoria Externă [6]
Poziţia Investiţională Internaţională [7]
statistica [8]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/evolutia-conturilor-internationale-ale-republicii-moldova-trimestrul-ii-2020-date-provizorii

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/conturile-internationale-ale-republicii-moldova-trimestrul-ii-2020-

date-provizorii [2] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml?id=0&lang=ro [3] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [4] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml?id=0&lang=ro [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Datoria Externă [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica